

אדם מיצקביץ

תרגום אהרן צייטלין

השׁוֹדֵד.

אֶל מְחוּץ לְעִיר עַד לְעִמּוּד בְּגִבְעָה
לְכוּנָא, יְלָדִי, וְצֹאוּנָא!
שֶׁם כָּרְעוּ לְנֶכַח תְּמוּנַת־הַקֹּדֶשׁ
וְעָרְכוּ תַמְלָה בְּאַמוּנָה.

אָבָא לֹא שָׁב עוֹד; בִּקֵּר וְעָרַב
לֹא אִמְתִּין בְּדַמְעוֹת וְאַנְחוֹת:
הִנְהָרוֹת גָּאֵל, חֵיוֹת רְעוֹת בַּיַּעַר
וְשׁוֹדְדִים אוֹרְבִים בְּאַרְחוֹת.

לְשִׁמַּע הַדְּבָרִים הַיְלָדִים מְמַהֵרִים
אֶל מְחוּץ לְעִיר, אֶל הַגְּבְעָה;
שֶׁם כּוֹרְעִים עַל בְּרֵךְ הֵם וּמְשַׁתְּחִוִּים
לְתְּמוּנַה הַקְּדוּשָׁה, הַחֲבִיבָה.

נוֹשְׁקִים הָאָרֶץ בְּמוֹ פִּיהֶם, וְאַחַר:
בְּשֵׁם הָאֵב שׁוֹכֵן רַמִּים,
וּבְשֵׁם הַבֵּן, וּבְשֵׁם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ—

יתברך השלוש לעולמים".

ואחר ותפללו תפלת „אבינו“,

גם „אני מאמין“ ו„אנה“,

וכגמרים התפלות על-פה-ספר קטן

מכיסם יוציאו באהבה.

ותפלת-התחנון אל האם הקדושה

ישיר הבכור, ובְרִנָּה

לו עוזרים הקטנים וחוזרים: „אם קדושה,

מגן? אבא היינא“.

פתאם קול קשקוש. נוסעות עגלות

ובראשן העגלה הירועה;

קפצו הילדים: „אבינו נוסע“—

ועטרו אביהם בתרועה.

רוֹאֵה הסוחר, מגיל תדלף עינו,

וקפץ שמחתו כי רבה,

מעל עגלתו: „השלום, ילדים?

האם התגעגעתם על אבא?

„השלום לאמא? ומה שלום הדודה?

ראו, שם צמוקים בטנא“.

הומים הילדים, זה רן, זה מדלג,

מביט הסוחר ונהנה.

„סעו-לכם-יקרא אָני אֶל עֲבָדָיו -

נְאֻנִי אֶלְכֶּה לִי עִם הַבָּנִים”.

הוא הולך... ופתאם לִסְטִים מְסֻבִּים,

שָׁנִים עֶשֶׂר לִסְטִים מְזִינִים.

זָקֵנָם מְגֹדֵל, מִתְפַּתֵּל כְּנַחְשִׁים,

מִבְטָם שֶׁל חַיֹּת-אָדָם,

מְאֻכֶּלֶת בְּאוֹרָם, לֵהֵב חָרֵב לְצִלְעָם

וְאַלֶּה גְדוּלָּה בְיָדָם.

קוֹל נוֹשָׂאִים הַיְלָדִים, נִדְחָקִים אֶל אָבִא,

מִתַּחַת לְאֲדָרְתוֹ נֶחְבָּאִים;

הַעֲבָדִים גְּבֻהִים; הַסּוֹחֵר הַחֹר

נוֹשֵׂא כִפְיוֹ לְסְטִים הַפְּרָאִים:

„הוֹי, קָחוּ הַעֲגָלוֹת וְקָחוּ אֶת כָּל הַזֵּינִי,

וְשַׁלְּחוּ בְשָׁלוֹם אוֹתָנוּ,

הוֹי, אֵל-נָא תִיַתְמוּ הַיְלָדִים הַקְטָנִים,

אֲשֶׁה צְעִירָה אֶל תֵּאֱמָנוּ”.

אֵין שׁוֹמְעָה הַחִבּוּרָה. זֶה נוֹשֵׂא אֶלְתוֹ

וְעַל קֶהֱל הַעֲבָדִים מִתְנַפֵּל,

זֶה שׁוֹאֵג „הֵב כֶּסֶף”, זֶה מוֹשֵׁף בְּסוֹסִים,

וְזֶה בַּעֲגָלוֹת מְטַפֵּל...

אֶךְ פִּתְאֵם „עֲמָדוֹ” יִרְעִים רֵאשֵׁי-הַלְסְטִים,

והפיץ כל רעיו יחד,
 ופנה וקרא לאב ולילדיו:
 „לכו דרככם הלאה בלי־פחדו“

מורה הסוחר, והשודר עונה:
 „תודתך זה לא אקבלה;
 הראשון נפצתי אל ראשך אצתי,
 אלמלא הילדים האלה.“

„הילדים הצילו חייך, הם גרמי,
 שידי לא אותם הכחידה!
 הורה להם ולא לי על הדבר,
 ואיך היה דבר – אגידה.“

„נהיכמה באתנו השמועה: איש סוחר
 פה עובר ורבה הכבדה,
 ואני ומרעי ישבנו למו־ארב
 ליד זה הגבעה ועמודה.“

„בבואי היום, מן השיחים נשקפתי
 וארא: מתפללים ילדים...
 ואשמע: ראשונה צחקתי, ואחר
 באוני רחמים ופחדים.“

„נאשמע – ואזכר מקומות מולדת,
 ותצנח מידי האלה...“

גם לי יש אשה ולְאִשְׁתִּי בן קָטָן,
וְגַם הִיא מְתַגַּעֶצֶת עָלַי בְּעֵלְהָ...
...

שוב, סוֹחֵר, הָעִירָה - אֲנִי שָׁב הַיְעָרָהוּ
הַיְלָדִים, מְלֵאֵי גִיל תָּמִים,
רוֹצוּ לְכֶם אֶל הַגְּבֻעָה - וְחִלּוּ
שָׁם גַּם בְּעַד נַשְׁמֹתַי לְפָעֲמִים...
...

השבויה מפולג'ניה.

(בלדה טורקית).

I

בפרס המדינה, בסתר הרמון,
המלא מחולות וזמר,
עלי אטון כשמיר ישב בגאון
הפקה, שנעשה בן־זמר.

שרות בנות־יון, צ'רקסיות שרות,
ושבויות קרגסיה מחוללות;
לאילו סמיר־שמים בעין,
ולאילו - צל אבליס, צל־לילות.

הפקה לא ישמע; מורדת על עיניו
מצנפתו - ולאטו יעשן.
נוטה הוא לישון כשכור דמיהענב -
מהתפל! מהכל־נה מישון!

פתאם ותקם המלה בשערים,
העבדים פנו הדרך;

את שבויה לא־דוּעָה הוֹכִיל אֶחָד הַשָּׂרִים,
וַיִּשְׁמַח: „אֲמַנְדִי גְדֹל־עֶרְף!

„אָתָּה, שְׂאוּרֶךְ הַגְּדוֹל כֹּה יָהּ
בֵּין כּוֹכְבֵי הַדִּיּוּאן הַנְּאוֹר,
כְּמוֹ בֵּין יְהֵלְמֵי אֲדָרְת־הַלֵּיל
אַלְד־כּוֹרֶן בְּאוֹרוֹ הַטְּהוֹר, —

„נָטָה אֵלַי זִיוָךְ, הוּי רַב־הַחֲנִינִת,
וַחֲדָשׁוֹת אֲבִיעַ בְּעֵנֶיךָ:
הִנֵּה בְּכַנְפָיו מִלְכִּיסָטָן* הַמְּדִינָה
מִסַּ וְקָרִיב לָךְ רוֹח־גְּדֻבָּה.

„אֵף בְּעֵדֶן הַשֶּׁלֶטָן, בְּעִיר סַטְמְבוֹל הַיְקָרָה,
נָטִיעָה כֹּה רַכָּה אֵינְנָה:
מוֹצֵאָה מֵאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הַיְקָרָה,
שְׂבֵאֵה־בַת־בֶּן תּוֹכִירָנָה.

אִז הִסִּיר אֶפְרָה וְהִגִּיל הַפְּאָרְתָּה; —
מַחִיאוֹת כְּפִים, תְּמַהוֹן!
גְּדָהֶם הַפְּחָה וַיִּשְׁמַט מִקְטָרְתוֹ,
אֵף הַעִיף עֲלֶיהָ הַעֵיִן.

מִט גּוֹפּוֹ הַצְּדָה, מְצַנְפָתוֹ וַשְׁמַטָּה,

* מְפּוֹלְגָנִיה.

רְצִים לְהַעִירוּ – וּרְאֵה-נָא:
פָּנָיו פָּנֵי מַת וְעַל מִצְחוֹ עֲלִטָּה:
פָּרְחָה נִשְׁמָתוֹ וְאִינְנָהוּ

II

„הוֹי שׁוֹד וּפְלֹאוֹת! – הִינְצִ'רִים קוֹרְאִים,
גַּם נְבוֹנֵי-דִין הַנְּאָמְנִים, –
הַנוֹצְרִית הַזֹּאת עֵקֵב כְּשָׁפִים לֹא-טְהוּרִים
גְּרָגַם בְּגַל שֶׁל אֲבָנִים

„זֶה חֶסֶן הַפְּחָה, שְׁקֵבֶל דְּתַנּוּ,
הָעוֹ מֵאָרִי וּמִנְמַר,
אֲשֶׁר נֶעְרָה לֹא נִגְעָה בּוֹ מִנְעֵרוֹתֵינוּ
וְאֲשֶׁר עָלְיוֹ הַנוֹרָא וְאָמַר, –

„זֶה שֶׁהֵבִיא לְחַן אֶת גְּלִגְלָתוֹ שֶׁל שׁוֹנָא
וְלִתּוֹךְ קִצְרֵת-כְּסָפוֹ נְחִנָּה,
וְעַתָּה זֶה אִסִּיר־תּוֹדָה לוֹ שֶׁגַּר מֵהַרְמוֹנוֹ
פִּלְגָשִׁים עָשָׂר בְּמַחְנֵהוּ,

„בָּזוּ וּבְעֵט בְּכֶלֶן, – אוֹתוֹ עֲתָה, הוֹי קֶסֶם,
עֵין זֹאת הָאֵילָה הַרְגָה,
כְּהַרְג אֶת צִפְרֵת-הַכְּרָמִים עֵין-פֶּתֶן
בְּחֵץ מִבֶּט אֶחָד בִּן-רִגַע.

„הֵבִיאוּ הוֹצִיֵצוּהָ מִמִּצּוֹדֵת מֵאֶסְרָה
[וְסִרְהָ הָעַם בְּעַד נַמְשׁוֹבָהוּ]

העם מחכה - וכבר רוחו קצרה,
והנה הפדי, גם הוא בא..."

והעם כבר צבר אכנים... אף ילא
לחכות - התקנה הכזיבה!
הבי לא בא - פתחו את בית-הפלֵא:
אינם - לא הבי, לא הריבה!

שְׁלֶשֶׁת הַבּוֹדְרִיסִים.

(בלדה ליניאיה).

הִשָּׁב בּוֹדְרִיס אֶת בְּנֵי קְרָא לְבּוֹא לְפָנָיו,
 לְיִטְאִים עַיִם כְּמַהוּ, וַיֹּאמֶר:
 „הוֹצִיאוּ סוּסִים אַמִּיצִים, קְחוּ אֲכָפִים וְחֻצִים,
 לְטָשׁוּ רְמָחִים וְחֻרְבוֹת וְגוֹמֵר.

כִּי בּוֹיֻלְנָה מְשִׁיחִים, אֲשֶׁר שְׁלֶשֶׁה נְסִיכִים
 יִכּוּ שְׁלֶשֶׁת עֲבָרֵי הַתְּבֵל:
 סְקִירְגֵל יֵךְ הַפּוֹלְנִים, קֶטְטוּט יֵךְ הַטִּיטְנִים,
 אֹלְגֵרְד יִשְׁקֶה הַרוּסִים כּוֹס־אֶבֶל.

לְכֶם נְעוּרִים וּמְרָץ, צֵאוּ הִלְחֶמוּ לְאַרְץ -
 וְאַלֵּי לְיִטָּא יְלוּוְכֶם, פִּרְחָחִים!
 הֵן לֹא אֲצֵא הַשָּׁנָה, אֶךְ אֵיעֲצֶכֶם נְאֻמְנָה:
 רְאוּ, לְשִׁלְשֶׁתְּכֶם שְׁלֶשֶׁה אֲרָחִים.

אַחַד לֵלֶךְ בְּלִי־שְׁהִיָּה בְּחֵיל אֹלְגֵרְד לְרוּסִיָּה,
 אֶל נְהַר אֵילְמָן אוּ נּוּבְגוֹרִיד יֵצֵא:
 וּנְבוֹחֵת־תַּחַש לְרֵב שָׁם, וְכֵל יִקֵּר וְטוֹב שָׁם.

וְלִסְחָרִים שָׁם כָּסֶף אֵין-קָצָה.

„ובחיל קסטוט השני לו גבורותיו יראני,
 נך עזת בגייה־הַעֲלֵב השוקקת;
 דעו, מקצה אל קצה בארצם ענבר ימצא,
 ולכהנים שמלות-ברקת.

„ואל שבטי פולגים לו השלישי בבנים
 בחיל סקירגל ילחם כפביא;
 הין ועשר אין יש שם, רק הרבות כאש שם,
 ומשם כלה נאה לי יביא.

כי מכל שבויות תבל, כי תפלגה בתבל,
 נאוו שבויות פולגיה התמודות;
 פגיהן - חלב-חלבים, זוג עיניהן - כוכבים,
 הצק חן בשפתותן הנרדות.

הן גס-אני הבנים, - זה לי יובל של שנים -
 משם אשה הבאתי לליטא;
 ואף כי מתה ואיננה - גם פיוס אֶזְכְּרָנָה,
 עת אלך עבר ארצה אביטה”.

ככה עצה לדרך נתן למו ויברך.
 המה יצאו לקרב מזינים.

סתו גם הרף אתיו, והבנים כלא היו;
 בודרים דמה, כי מתו הבנים!

ביום ש'לג וסערה נשא פ'רש הכפ'רה,

דבר-מה כסה באדרתו מ'ממעלה.

- "אין זאת, כד הוא- ב'ליתפונה שפעת ר'בלים בו טמונה..."

- "לא, האב, מפול'נה היא כלה!"

ביום ש'לג וסערה נשא פ'רש הכפ'רה,

דבר-מה כסה באדרתו מ'ממעלה.

- "אך כד הוא זה ודאי ובו ענבר ל'מדי".

- "לא, האב, מפול'נה היא כלה!"

ביום ש'לג וסערה טש גם ש'לישי הכפ'רה,

כס דבר-מה מתוף אהבה ח'רשית.

הוא עוד ש'לדו לא ג'ה, - וכבר בוד'רים מ'לא-ג'לה

הזמן קרואים ל'חתנה הש'לשית!

